

بررسی میزان انتشار بنزن، تولوئن، اتیل بنزن و زایلن در هوای بیمارستان امام حسین (ع) شهر شاهروود

جوان وطنی شاعر^۱، حسین کارдан یامچی^{۲*}، میرغنی سید صومعه^۳

تاریخ پذیرش: ۹۳/۱۱/۴

تاریخ دریافت: ۹۲/۹/۱۲

چکیده:

زمینه و هدف: مواجهه طولانی مدت کارکنان مرکز درمانی با ترکیبات آلی فرار باعث اثرات زیان آور بر روی ارگان‌های بدن و سبب گسترش بیماری هایی مانند سرطان مثانه، سرطان خون و تاثیر سوء بر روی سیستم عصبی گردیده و موجب افزایش هزینه های درمانی می شود. هدف از مطالعه حاضر، شناسایی و اندازه گیری BTEX (بنزن، تولوئن، اتیل بنزن و زایلن) در هوای بیمارستان و مقایسه آن با حد استاندارد توصیه شده می باشد.

مواد و روش ها: در این مطالعه توصیفی - مقطوعی بخش های حساس بیمارستان امام حسین (ع) شهر شاهروود انتخاب و جهت نمونه برداری هوا، از غال فعال استفاده شد. در ادامه با استفاده از دستگاه گازکروماتوگرافی با دتکتور طیف سنج جرمی و شعله ای عمل شناسایی و تعیین مقدار آلاند ها انجام شد.

نتایج: در بخش های بستری، اتاق عمل، اورژانس و آزمایشگاه، آلاند های بنزن، تولوئن، اتیل بنزن و زایلن شناسایی شد. غلظت تولوئن در بخش های امحای زیاله ppm ۱۴۵۵ /۰.، رختشوخانه ppm ۷۸ /۰. و آزمایشگاه پاتولوژی ppm ۲۱۵ /۰. بدست آمد. نتایج مقایسه ای میزان آلاند ها با حدود مجاز، نشان داد که وضعیت در شرایط خوبی قرار دارد.

نتیجه گیری: مطالعه حاضر نشان داد که آلاند های مورد مطالعه در کلیه بخش های این بیمارستان وجود دارد. بنابراین استفاده از اقدامات کنترلی مانند نصب سیستم بازیافت بخارات و پاکیزه مستمر هوای این گونه از بخش های بیمارستان، می تواند در کاهش میزان آلاند های مورد نظر مؤثر باشد.

کلمات کلیدی: بنزن، تولوئن، اتیل بنزن، زایلن، هوای بیمارستان

^۱ عضو هیئت علمی گروه مهندسی بهداشت حرفه ای - دانشکده بهداشت - دانشگاه علوم پزشگی بقیه الله عج - تهران- ایران

^۲ کارشناس ارشد، مهندسی بهداشت محیط، مرکز تحقیقات بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله عج، تهران، ایران. (نویسنده مسئول)
تلفن: ۰۹۱۲۶۴۳۳۰۵۵ hkaridan111@yahoo.com

^۳ گروه مهندسی بهداشت حرفه ای - دانشکده بهداشت - دانشگاه علوم پزشگی تهران - تهران- ایران

مقدمه

داشته باشدند (۱۳). ترکیبات BTEX می‌تواند در خروجی دستگاههای بی‌خطر ساز زباله بیمارستانی تولید شود. در مطالعات فرزاد کیا و همکاران (۲۰۱۳) بالاترین غلظت مشاهده شده BTEX در دستگاه بی‌خطر ساز، $15/22 \text{ ppm}$ اندازه گیری شد (۱۴). مواجهه طولانی مدت کادر پزشکی و کارکنان با ترکیبات آلی فرار از جمله بنزن، تولوئن، گزینلن و زایلن در هوای داخل بیمارستان‌ها و عوارض شدید آنها از جمله بروز سرطان خون و سرطان پوست، التهاب مجرای تنفسی در کادر پزشکی و کارکنان بیمارستان‌ها که هزینه‌های درمانی زیادی را بدنیال دارد، اهمیت این مطالعه را بیش از پیش نمایان می‌سازد.

نظر به اینکه تا کنون هیچ مطالعه‌ای در ارتباط با نوع و میزان BTEX در هوای بیمارستان‌ها در کشور ایران و شهر شاهروд انجام نشده است و این اولین مطالعه است که با هدف شناسایی و اندازه گیری BTEX و مقایسه آن با حد استاندارد توصیه شده توسط اداره فنی بهداشت حرفه‌ای کشور انجام می‌شود و همچنین با توجه به اینکه مهمترین گام برای کنترل مخاطرات ناشی از حلال‌های آلی، ارزیابی میزان مواجهه شاغلین و مراجعین در بیمارستان‌ها است لذا این مطالعه با هدف شناسایی نوع و تعیین مقدار ترکیب‌های آلی در بیمارستان امام حسین(ع) شهر شاهرود انجام شد.

مواد و روش ها

در این مطالعه توصیفی و مقطعی (Cross Sectional)، میزان انتشار بنزن، تولوئن، اتیل بنزن، ام- زایلن، پی- زایلن در هوای ۷ بخش مهم بیمارستان امام حسین (ع) مورد بررسی قرار گرفت. در مرحله اول میزان BTEX (بنزن، تولوئن، اتیل بنزن، ام- زایلن، پی- زایلن) در هوای ۷ بخش بیمارستان امام حسین (ع) شناسایی شد و در مرحله دوم، مقادیر شناسایی شده با استانداردهای موجود مقایسه گردید. حدود مجاز ترکیبات بنزن، تولوئن، گزینلن و اتیل بنزن به ترتیب 0.5 ppm ، 50 ppm ، 100 ppm و 100 ppm می‌باشد (۱۵).

روش آزمایشگاهی این مطالعه با استفاده از روش‌های TO-14 و TO-17 سازمان حفاظت از محیط زیست آمریکا و روش‌های استاندارد سازمان ایمنی و بهداشت آمریکا انجام گرفت. لوله زغال فعال را از دو طرف شکسته شده و از سمت ورودی هوا به جاذب رطوبت و از سمت دیگر به پمپ نمونه برداری وصل شد و سپس آن را به محل نمونه برداری انتقال داده و در ارتفاع $1/2 \text{ متری}$ از سطح زمین نصب شد. قبل از شروع نمونه برداری، دما، میزان رطوبت محیط و فشار محیط کار اندازه گیری شد و در برگه کار ثبت گردید و دبی پمپ در 0.1 lit/min باشد تنظیم شده و به مدت 100 دقیقه نمونه برداری انجام شد.

بخارات آلی فرار به آن دسته از ترکیبات آلی گفته می‌شود که در دمای 25°C درجه سانتی گراد و فشار 760 mmHg ، دارای فشار بخار بیش از 1 mmHg باشند (۱). حلال‌ها بسته به نوع استفاده و ترکیب شیمیایی عوارض متعددی می‌توانند داشته باشند. برخی از این عوارض کوتاه مدت هستند مانند تحریک چشم‌ها، ریه‌ها و پوست، تهوع، گیجی و سردد که در غلظت‌های کم و متوسط در هوا ایجاد می‌گردد (۲). برخی حلال‌های آلی با چربی زدایی از پوست، زمینه بروز بیماری‌های پوستی را فراهم می‌سازند و در غلظت‌های بالا باعث سرکوب سامانه اعصاب مرکزی و در نهایت بیهوشی، اغماء و مرگ می‌شوند (۳). علاوه بر این حلال‌ها دارای اثرات اختصاصی نیز هستند. به عنوان مثال بنزن، هماتوتوكسیک بوده و مواجهه زیاد با آن منجر به آسیب مغز استخوان می‌شود که در ابتدا به صورت آنمی لوکوپنی و یا ترومبوسیتوپنی بروز می‌کند. تماس با تولوئن به صورت مزمن باعث ایجاد صدمات دائمی در سیستم اعصاب مرکزی می‌شود (۴ و ۵). در مطالعات انجام شده بر روی حیوانات در معرض تماس استنشاقی با اتیل بنزن، تاثیر زیان آور آن بر روی خون، سیستم تنفسی، کبد، کلیه‌ها و چشم‌ها ثابت شده است (۶ و ۷). عضو اصلی که در معرض با زایلن آسیب می‌بیند سیستم اعصاب مرکزی است که علایمی مثل سرگیجه، سردد، خستگی، کاهش حافظه، به هم خوردن تعادل بدن و مشکلات خواب را به دنبال دارد. همچنین اثر هپاتوتوكسیک نیز با توجه به افزایش ترانس آمینازها اوروبیلینوزن ادرار در کارگرانی که در معرض زایلن قرار گرفته اند گزارش شده است (۸ و ۹).

مواجهه با برخی از حلال‌های آلی مانند بنزن و تولوئن باعث اثرات زیان آور بر روی ارگان‌های بدن و التهاب مخاط بینی و چشم می‌شود و به علاوه سبب گسترش بیماری‌های مانند سرطان مثانه، سرطان خون و تاثیر سوء بر روی سیستم عصبی می‌گردد (۱۰-۱۱).

ترکیبات آلی فرار موسوم به VOCs (Volatile Organic Compounds) در بر گیرنده طیف وسیعی از هیدروکربن‌ها می‌باشند که از منابع مختلف متصاعد می‌شوند. انتشار این مواد علاوه بر آلودگی محیط کار باعث ایجاد مشکلات زیست محیطی نیز می‌شود. در مطالعات انجام شده توسط Xu Jiayu در سال ۲۰۰۶، مهمترین منابع انتشار BTEX (بنزن، تولوئن، اتیل بنزن و زایلن) صنایع و کارخانجات تولیدی اعلام شده است (۱۲). این ترکیبات در هوای داخل بیمارستان می‌توانند ناشی از وجود عواملی مانند مواد بی‌حس کننده، حلال‌ها، تجهیزات پزشکی، ترکیبات شیمیایی و عوامل بیولوژیک باشد که قادرند عوارض زیادی برای بیماران با سیستم ایمنی پایین

حجم نمونه، ۷ محل و از هر محل ۲ نمونه هوا (یک نمونه از هوای عمومی بخش ها و نمونه دیگر از هوای ورودی به بخش (تهویه ها)) انجام گرفت که در انتخاب محل های نمونه برداری فاکتورهایی نظیر بالا بودن فعالیت خدمات درمانی و پیامد آن، بیشتر بودن مراجعین، بالا بودن اهمیت و حساسیت کار مورد توجه قرار گرفته است. لازم به ذکر است انتخاب محل ها با یک بررسی مقدماتی و استفاده از دانش مسئولین بیمارستان انجام شده است. در نهایت آنالیز دستگاهی انجام و نتایج مطالعه در جداول مربوطه ثبت گردید.

یافته ها:

همانطور که جدول شماره یک نشان می دهد آلینده های ام- زایلن، پی- زایلن، تولوئن، بنزن و اتیل بنزن در هوای بخش های آزمایشگاه پاتولوژی، امحای زباله و رختشوخانه و آلینده بنزن در هوای بخش های آزمایشگاه میکروبیولوژی، اتاق عمل، اورژانس و بستری شناسایی گردید.

سپس زغال فعال را از مدار نمونه برداری خارج کرده و به آزمایشگاه انتقال داده شد. در آزمایشگاه، لوله زغال فعال را از وسط شکسته و در ۲ ویال جداگانه ریخته شد. بعد از اضافه کردن مقدار ۱ ml دی سولفید کربن به آن، به وسیله مخلوط کن ارتعاشی به مدت ۳۰ دقیقه مخلوط گردید و سپس ۴ ویال های آماده شده در داخل وسیله حمل نمونه در دمای ۴°C به محل آزمایشگاه آنالیز دستگاهی منتقل شد. دستگاه GC/MS مورد استفاده در آنالیز دارای ستون موئین GC/MS HP-5Ms، 60m * 0.25mm, 0.25µm می باشد. برنامه ریزی دمایی نیز مطابق با رفرنس های شماره ۳ و ۱۰ اجرا شد و تزریق نمونه ها با حجم ۱µl به دستگاه GC/MS انجام شد. کروماتوگرام های مربوطه ثبت شده و با مقایسه این کروماتوگرامها با اطلاعات کتابخانه ای دستگاه طیف سنج جرمی نوع آلینده ها مشخص شدند.

جهت انتخاب محل نمونه برداری به دلیل انجام مرحله اول مطالعه و اینکه انتشار حلال های آلی فرار BTEX در محل یکنواخت بوده می باشد و همچنین مطابق فرمول آماری تعیین

جدول شماره ۱: غلظت (PPM) آلینده های مورد بررسی در بخش های بیمارستان امام حسین(ع)

آلینده	آزمایشگاه پاتولوژی	آزمایشگاه میکروبیولوژی	آزمایشگاه رختشوخانه	آزمایشگاه امحای زباله	آزمایشگاه بستری	آزمایشگاه اتاق عمل	آزمایشگاه اتیل بنزن	آزمایشگاه تولوئن	آزمایشگاه بنزن	بخش آلینده
نمونه	نمونه	نمونه	نمونه	نمونه	نمونه	نمونه	نمونه	نمونه	نمونه	نمونه
بنزن	۰/۰۰۰۳	۰/۰۰۱۵	۰/۰۰۰۳	۰/۰۰۲۱	۰/۰۰۱۲	۰/۰۰۲	۰/۰۰۰۳	۰/۲۱۵	۰/۱۰۷۸	۰/۵
تولوئن	۰/۲۱۵	۰/۰۰۰۷	۰/۰۰۰۷	۰/۰۱۶۶	۰/۰۱۱۵	۰/۰۰۰۷	۰/۰۰۰۹	۰/۰۰۰۹	۰/۰۰۴۶	۱۰۰
اتیل بنزن	۰/۰۰۰۷	۰/۰۰۰۷	۰/۰۰۰۷	۰/۰۰۰۷	۰/۰۰۰۷	۰/۰۰۰۷	۰/۰۰۰۹	۰/۰۰۰۹	۰/۰۰۰۹	۱۰۰
زایلن	۰/۰۰۰۹	۰/۰۰۰۹	۰/۰۰۰۹	۰/۰۰۰۹	۰/۰۰۰۹	۰/۰۰۰۹	۰/۰۰۰۹	۰/۰۰۰۹	۰/۰۰۰۹	۵۰

آلینده های بنزن ، ام- زایلن و پی- زایلن بسیار کم بوده و قابل اندازه گیری توسط دستگاه نبوده است. اداره فنی بهداشت حرفة ای ایران حد آستانه مجاز مواجهه با تولوئن را ۵۰ ppm تعیین کرده است که غلظت تولوئن و اتیل بنزن را ۱۰۰ ppm تعیین کرده است که غلظت تولوئن و اتیل بنزن در هوای واحد امحای زباله کمتر از مقدار حد آستانه مجاز مواجهه بوده و برای سلامتی خطری ندارد.

تعیین مقدار آلینده های موجود در هوای بخش رختشوخانه نشان می دهد که مقدار تولوئن ۰/۷۸ ppm می باشد. همچنین مقدار آلینده های بنزن، اتیل بنزن، ام- زایلن و پی- زایلن بسیار کم بوده و قابل اندازه گیری توسط دستگاه نبوده است. اداره فنی بهداشت حرفة ای ایران حد آستانه مجاز مواجهه با تولوئن را ۵۰ ppm تعیین کرده است که غلظت تولوئن در هوای آزمایشگاه پاتولوژی کمتر از مقدار حد آستانه مجاز مواجهه بوده و برای سلامتی خطری ندارد.

با توجه به جدول شماره ۱ تعیین مقدار آلینده های موجود در هوای بخش آزمایشگاه پاتولوژی نشان می دهد که مقدار تولوئن ۰/۲۱۵ ppm می باشد همچنین مقدار آلینده های بنزن، اتیل بنزن، ام- زایلن و پی- زایلن بسیار کم بوده و قابل اندازه گیری توسط دستگاه نبوده است. اداره فنی بهداشت حرفة ای ایران حد آستانه مجاز مواجهه با تولوئن را ۵۰ ppm تعیین کرده است که غلظت تولوئن در هوای آزمایشگاه پاتولوژی کمتر از مقدار حد آستانه مجاز مواجهه بوده و برای سلامتی خطری ندارد.

در بخش آزمایشگاه میکروبیولوژی، اتاق عمل، اورژانس و بستری (جراحی یک) مقدار بنزن بسیار کم بوده و قابل اندازه گیری توسط دستگاه نبوده است.

بررسی و تعیین مقدار آلینده های موجود در هوای بخش امحای زباله نشان می دهد که مقدار تولوئن ۰/۱۴۵۵ ppm و مقدار اتیل بنزن ۰/۰۱۶۶ ppm می باشد. همچنین مقدار

جمله رختشوخانه شناسایی شده است که با یافته های مطالعه Huixiong Lu در سال ۲۰۱۰ هماهنگی وجود دارد (۲۱). همچنین مطالعه Huixiong Lu در سال ۲۰۰۶ در کشور چین نشان می دهد که تولوئن، بنزن، اتیل بنزن، ام و پی زایلن در هوای بخش های بستری و اتاق اورژانس بیمارستان شناسایی شده است که نتایج مطالعه حاضر را تایید می کند (۲۲). در مطالعه حاضر، غلظت تولوئن در بخش های امحای زباله، رختشوخانه و آزمایشگاه پاتولوژی بیشترین مقدار داشته که به ترتیب ppm ۰/۱۴۵۵ ، ppm ۰/۱۰۷۸ و ppm ۰/۲۱۵ به دست آمد که با نتایج مطالعه Huixiong Lu در سال ۲۰۰۶ و مطالعه Huixiong Lu در سال ۲۰۱۰ در کشور چین همخوانی دارد (۲۳) و (۲۴). همچنین مطالعه Huixiong Lu در سال های ۲۰۰۶ و ۲۰۱۰ در کشور چین نشان می دهد که غلظت تولوئن، بنزن، اتیل بنزن، ام و پی زایلن در هوای بخش های بیمارستان کمتر از حد آستانه مجاز مواجهه توصیه شده می باشد که نتایج مطالعه حاضر را تایید می کند (۲۱ و ۲۳).

مطالعه شاه طاهری و همکاران در سال ۱۳۸۱ که به بررسی میزان متیل هیپوریک اسید - متابولیت اصلی گزیلن در ادرار - در ادرار شاغلین در بخش پاتولوژی چهار بیمارستان رجایی، قدس، ابو علی سینا و کوثر پرداخته است، نشان داد که میزان متابولیت متیل هیپوریک اسید در ادرار با مدت مواجهه و سمت افراد در بخش پاتولوژی در ارتباط مستقیم هست (۲۴). مطالعه ای که برخورداری و همکاران (۱۳۹۱) انجام دادند، نشان داد که میانگین غلظت بنزن بر حسب میکروگرم بر مترمکعب به ترتیب در هوای محیطی اتاق های حسابداری (۰/۰۰۰ ± ۰/۰۰۶)، حسابداری (۰/۰۵۹ ± ۰/۰۲۵) و کارگزینی (۰/۰۵۶ ± ۰/۰۴) در بیمارستان های مورد مطالعه بیشترین مقدار را نشان داد. میانگین غلظت اتیل بنزن بر حسب میکروگرم بر مترمکعب به ترتیب در هوای اتاق های کارگزینی (۰/۰۵۶ ± ۰/۰۴۵)، میکروگرم بر مترمکعب به ترتیب در هوای اتاق های حسابداری (۰/۰۰۰ ± ۰/۰۰۶) بالاترین مقدار به دست آمد که با مطالعه ما ارتباطی نداشت (۲۵).

البته با توجه به اینکه در بررسی متون تاکنون های مطالعه ای در ایران به منظور بررسی غلظت ترکیبات آلی فرار در بخش های بیمارستان ها انجام نگرفته است، می توان نتایج این پژوهش را صرفاً یک مطالعه مقدماتی برای این مکان ها محسوب کرد.

مطالعه حاضر نشان داد که آلاینده های مورد مطالعه در کلیه بخش های این بیمارستان وجود دارد که با مطالعات دیگر محققین هماهنگی وجود دارد و این نشان دهنده اهمیت بررسی میدانی دقیق جهت شناسایی منابع انتشار این آلاینده ها در محیطی استریل مثل بیمارستان می باشد. استفاده از

بحث و نتیجه گیری:

میزان سرعت انتشار ترکیبات آلی فرار تابع سه فرایند تبخیر، دفع مواد جذب شده و نفوذ درون ماده و مشخصه های منابع تولید کننده است. چگونگی انتشار این ترکیبات بسیار متنوع است و با قدمت منبع انتشار، روش فرایند انتقال و فاکتورهای محیطی همچون حرارت، رطوبت، تبادل هوایی و سرعت جریان هوا ارتباط دارد (۱۶). از آنجا که غلظت ترکیبات آلی در هر محیط بسته تحت تأثیر غلظت آنها در محیط باز می باشد، بنابراین شرایط جغرافیایی منطقه ای و آب و هوایی، فعالیت صنعتی و تردد خودروها بر کیفیت هوای محیط های داخلی بی تاثیرنمی باشد (۱۷).

در بررسی سابقه پژوهش و بررسی متون، در مطالعه های که فرزادکیا و همکارانش در چهار بیمارستان شهر تهران در سال ۱۳۹۰ انجام دادند، وجود ترکیبات BTEX به طور میانگین در ۹٪ از نمونه ها تایید شد و بالاترین غلظت BTEX با میانگین ppm ۹/۳۵ به دستگاه اتوکلاو دارای خردکن و کمترین غلظت BTEX با میانگین ۱/۲۵ ppm به دستگاه اتوکلاو بدون خردکن تعلق داشت (۱۴). تحقیقی که در سال ۲۰۰۶ در شهر Jiayu Xu انجام داده است، نشان می دهد که در مجموع غلظت ترکیبات آلی فرار شهر پکن جهت بررسی انتشار ترکیبات آلی فرار انجام داده است، نشان می دهد که در مطالعه دیگر که در سال ۲۰۰۶ ۲۰۰۶ جهت بررسی انتشار ترکیبات آلی فرار در هوای یک مجتمع دانشگاهی انجام داد، مشخص می کند که در هوای این محیط ۳۷ آلاینده آلی فرار وجود دارد و بنزن و تولوئن بصورت گستره ای در هوای این مجتمع انتشار یافته اند (۱۸).

ترکیب های آلی فرار از جمله بنزن، تولوئن، زایلن و اتیل بنزن از منابع مختلفی مثل رنگ سطوح دیوارها، اشیاء پلاستیکی، حلال ها، مایعات ضدغوفونی کننده و ... در هوای بیمارستان ها منتشر می شوند و توسط سازمان های بین المللی مثل اداره بهداشت حرفة ای آمریکا و کنفرانس دولتی بهداشت شغلی آمریکا مسئول بیماری هایی از جمله سرطان خون، سرطان پوست، التهاب و تخریب پوست و پرده ملتحمه چشم، آسیب به مرکز عصبی و بیماری های دیگر می باشد (۱۹). مطالعه Huangzhou Lu و همکاران در کشور چین در سال ۲۰۱۰ نشان می دهد، تولوئن با غلظت $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ۳۳/۵ تا ۲۶۴ در بخش های مختلف رختشوخانه، انبار و داروخانه وجود دارد (۲۱). تأثیر دکوراسیون و استفاده از حلal های صنعتی در تغییر غلظت ترکیبات BTEX محیط های داخلی در مطالعه Lee و همکاران مورد تایید قرار گرفته است (۲۲).

مطالعه حاضر نشان می دهد که آلاینده های تولوئن، بنزن، اتیل بنزن، ام و پی زایلن در بخش های مختلف بیمارستان از

تشکر و قدردانی

این مقاله مستخرج از طرح تحقیقاتی / پایان نامه مصوب دانشگاه علوم پزشکی شهرود می باشد. بدین وسیله از معاونت تحقیقات و فن آوری دانشگاه و از مسئولین بیمارستان امام حسین(ع) که جهت انجام این مطالعه، مساعدت و همکاری نمودند، تشکر و قدردانی می شود.

اقدامات کنترلی مانند نصب سیستم بازیافت بخارات و سیستم تهویه مناسب در بخش هایی که از حلال های شیمیایی استفاده می کنند خصوصاً در رختشویخانه و امتحانی زباله و پایش مستمر هوای این گونه از بخش های بیمارستان، می تواند در کاهش میزان آلاینده های مورد نظر موثر باشد.

References

- Elizabeth A, Compendium of Methods EPA for the Determination of Toxic Organic Compounds in Ambient Air, method TO-14, TO-15, TO-17. 1999.
- Moen, BE. and Hollund, BE., 2000. Exposure to organic solvents among car painters in Bergen, Norway . Ann Occup Hyg , 44 , pp. 185–9.
- Buzio, L., Tondel, M., DE Palma, G., Buzio, C., FranchiniI Mutti, A. and Axelson, O., 2002. Occupational risk factors for renal cell cancer. An Italian case-control study. Med Lav,93, pp.303–09.
- Cranmer, JM. and Goldenberg, M., 1986. Proceedings of the workshop on neurobehavioral effects of solvents. Neuro Toxicology,7(3), pp. 45–54.
- Arlien-Soborg, P., Bruhn, P., Gyldested, C. and Melgaard, B., 1979. Chronic painters' syndrome. Chronic toxic encephalopathy in house painters. Acta Neurol Scand, 60, pp. 149–56.
- Kaukiainen, A., Vehmas, T., Rantala, K., Nurminen, M., Martikainen, R. and Taskinen, H., 2004. Results of common laboratory tests in solvent-exposed workers. Int Arch Occup Environ Health, 77, pp. 39–46.
- Triebig, G. and Hallermann, J., 2001. Survey of solvent related chronic encephalopathy as an occupational disease in European countries. Occup Environ Med ,58 , pp. 575–81.
- Van Vleet, TR. and Schnellmann, RG., 2003. Toxic nephropathy: environmental chemicals. Semin Nephrol ,23, pp. 500–8.
- Takigawa, T., Horike, T., Ohashi, Y., Kataoka, H., Wang, DH. and Kira, S., 2004. Were volatile organic compounds the inducing factors for subjective symptoms of employees working in newly constructed hospitals? Environ Toxicol,19, pp. 280-90.
- Alejandra R, G C: development and validation of a method for air-quality and nuisance odors monitoring of volatile organic compounds using multi-sorbent adsorption and gas chromatography/mass spectrometry thermal desorption system, Jour of Chrom A, 2008 ; 1140:44-55
- Benjamin C, Blount R.J.K: quantification of 31 volatile organic compounds in whole blood using solid-phase microextraction and gas chromatography-mass spectrometry. Jour of Chrom B, 2006; 832: 292-301
- Jiayu Xu, Y.C: Analysis of volatile organic compounds (VOC) in the urban atmosphere of Beijing. Jour of Chem Engin of Ja. 2008; 41:992-1002.
- Hellgren UM, Hyvarinen M, Holopainen R, Reijula K. Perceived indoor air quality, air-related symptoms and ventilation in Finnish hospitals. Int J Occup Med Environ Health 2011 Mar; 24(1): 48-56.
- M. Farzadkia, H. Gholami, A. Esrafil, A.A. Farshad, M. Kermani. Study of the volatile organic compounds (VOCs) in the exhaust air from low heat sterilizer devices of four hospitals in Tehran. Iran Occupational Health.2014;11(1):44-54.
- Iran Occupational Health Committee.Occupational Exposure Limit. Tehran: Center of environmental & occupational health; 2003.
- Hansen DL. Volatile Organic Compounds. Indoor air quality issues. New York: Tayler & Francis; 1999: 35-45.
- Kumar A, Viden I. Volatile organic compounds: Sampling methods and their worldwide profile in ambient air. Environ Monit Assess 2006; 131: 301-21.
- Daniel W.T.chan: an inter-comparison of VOCs types and distribution in different indoor environments in a university campus. In built env, 2007; 16(4): 376-382
- Phillip L. Williams, Principles of toxicology (environmental and industrial Application), Canada, A wiley-interscience publication, 3 edition, 2000, page 300-490
- Martin H: Background concentrations of individual and total Volatile organic compounds in residential indoor air of Schleswig-Holstein, Germany. J Environ Monit. 2004; 6: 745 – 752
- Huixiong Lü, Quan-Ying Cai, Sheng Wen,, Carbonyl compounds and BTEX in the special rooms of hospital in Guangzhou, China. Journal of Hazardous Materials 178 (2010) 673–679
- Lee SC, Guo H, Li WM, Chan LY. Inter-comparison of air pollutant concentrations in different indoor environments in HongKong. Atmospheric Environment 2002; 36(12): 1929-40.
- H. Lü, S. Wen, Y. Feng, X. Wang, X. Bi, G. Sheng, J. Fu, Indoor and outdoor carbonyl compounds and BTEX in the hospitals of Guangzhou, China, Sci. Total Environ. 368 (2006) 574–584.
- Shataheri Syed J, Afshar M, Majedifar M, Naslseraji Gabriel. Biological evaluation of worker exposure to xylene in pathology. Journal of Tehran University of Medical Sciences. 2005;63(1):32-39.
- Barkhordari A, Mosaddeg MH, Kheirmand M. Assessment of ambient air pollutants benzene and ethylbenzene in the official hospital of the city of Yazd. Journal of Occupational Medicine Specialist.2012;4(4):44-53

Surveying the Emissions of Benzene , Toluene , Ethyl Benzene and Xylene in Indoor Air of Emam Hossien Hospital of Shahrood

Vatani shoaa .j¹, kardan Yamchi.H*², seyyed someah.m³

Submitted: 2013.12.3

Accepted: 2015.1.24

Abstract

Background: Exposure to some volatile organic compounds such as benzene, toluene, ethyl benzene and xylene cause adverse effects on organs and nervous system and moreover causes spread of diseases such as cancer , leukemia which would result in increasing medical expenses. This study is aimed to detect and measure BTEX (benzene, toluene, ethylbenzene and xylene) in air and compare it with recommended standards for hospital.

Materials and methods: This study is a descriptive , cross - sectional study in which critical sectors of Imam Hossein hospital such as pathology and emergency had been examined initially.Air samples had been provided by using activated charcoal.During the next phase , identifying the pollutants and determining their amount had been done by using gas chromatography with mass spectrometry and flame detectors.

Results: In areas such as parts of the wards, operating room, emergency room and laboratory pollutants benzene, toluene, ethyl benzene and xylene had been identified .The toluene concentration of in waste elimination , landry and pathology parts had been observed at 0/1455 ppm, 0/1087 ppm and 0/215 ppm Respectively.The comparison of these pollutants with threshold limit value (TLV), indicates standard condition.

Conclusions: This study shows that selected pollutants exist in all parts of this hospital. Using control measures such as installing vapor recovery systems and monitoring the air of these areas can be useful in reducing the amount of pollutants.

Keywords: Benzene , Toluene , Ethyl Benzene, Xylene, Hospital Air

¹ Member of Scientific Board ,Department of Occupational Health, School of Health, Bagiyatallah University of Medical Sciences, Tehran, Iran

² Msc,Health Research Center, Baqiyatallah University of Medical Sciences, Tehran, Iran (*Corresponding Author)
09126433055   hkardan11@yahoo.com

³ Department of Occupational Health, School of Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran